

रसायनशास्त्रातील गमती-जमतीत दंग

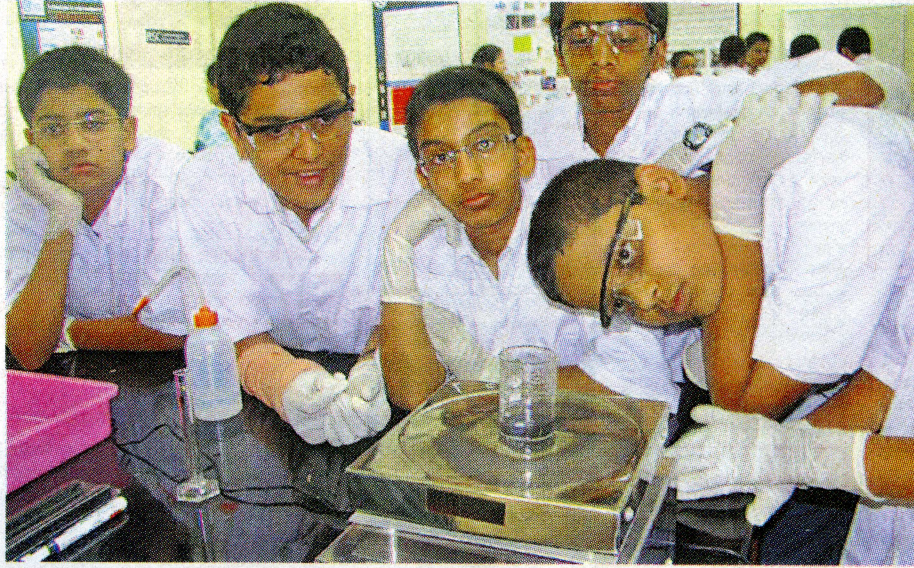
पुणे | दि. २ (प्रतिनिधी)

रसायन घातक असतात... त्यांना हात लावू नये...असे बहुतांशी सांगितले जाते. पुस्तकातूनच रसायनशास्त्र शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी आज प्रत्यक्ष प्रयोगशाळेत जाऊन प्रयोग केले अन् प्रयोगांमधील वैविध्यपूर्णता आणि त्यातील गमती-जमती पाहून सर्व विद्यार्थी अवाकही झाले. निमित्त होते एनसीएलमध्ये आयोजित केलेल्या खास कार्यशाळेचे.

आंतरराष्ट्रीय रसायनशास्त्र वर्षाचे औचित्य साधून विद्यार्थ्यांच्या मनात या विषयाबद्दल आस्था निर्माण करण्यासाठी आणि त्याचे महत्त्व समजावून सांगण्यासाठी राष्ट्रीय रसायनिक प्रयोगशाळा (एनसीएल), इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स एज्युकेशन अँड रिसर्च (आयआयएसइआर) आणि एक्झिटिंग सायन्स ग्रुप (इएसजी)च्यावतीने सहा महिन्यांच्या खास कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले आहे. त्याची सुरुवात आज झाली.

पहिल्याच दिवशी दिल्ली पब्लिक स्कूल आणि अभिनव विद्यालयातील ६० विद्यार्थ्यांनी या कार्यशाळेत भाग घेतला.

या विद्यार्थ्यांनी एनसीएलच्या अत्याधुनिक प्रयोगशाळेत विविध प्रयोग

▼ एनसीएलच्या प्रयोगशाळेत प्रयोग करताना हरखून गेलेले विद्यार्थी.

केले. यामध्ये डिक आणि बोरॅक्स सोल्यूशन यांचे एकत्रित मिश्रण तयार केले आणि त्यात विविध रंग टाकले. यातून त्यांनी 'बाउन्सी बॉल' तयार केला. जो जमिनीवर आदळताच त्याच्या दृष्टी वेगाने वर उडत होता. या प्रयोगात विद्यार्थी हरखून गेले होते.

साध्या रसायनिक प्रक्रियेतून एक वेगळी वस्तू तयार होताच विद्यार्थ्यांच्या चेहऱ्यावर हास्य फुलले. हा बॉल तयार कसा झाला, कोणती रसायनिक प्रक्रिया

झाली हेही या विद्यार्थ्यांनी जाणून घेतले. याचबरोबर जेली, बॉटम अप असे विविध प्रयोग केले. सुरुवातीला रसायनशास्त्राचे जीवनातील महत्त्व काय, हे आयआयएसइआरचे संचालक डॉ. के. एन. गणेश यांनी विद्यार्थ्यांना समजावून सांगितले. रोजच्या जीवनात घडणाऱ्या रसायनिक प्रक्रिया सचित्र त्यांनी विद्यार्थ्यांना समजावून सांगितल्या. आपल्या आजूबाजूलाही रोज रसायनिक प्रक्रिया

होतात हे पाहून विद्यार्थी थक झाले होते. प्रयोग करताना येणाऱ्या अडचणी विद्यार्थी मोठ्या प्रमाणात विचार करत होते.

पुढील सहा महिने दर शनिवारी आठवी व नववी इयत्तेत शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी ही कार्यशाळा आयोजित करण्यात येणार आहे. यासाठी नावनोंदणी करणे आवश्यक आहे. यासाठी www.excitingscience.org //YC2011 संकेतस्थळ सुरू करण्यात आले आहे.